

Sənətdə keçən ömrü fərəhla xatırlayır

Bəylər Fərhad oğlu Babayev 1946-cı il oktyabr ayının 05-də Bakıda anadan olub. I-VII siniflərdə 19 saylı, sonra isə 44 saylı ümumi-mühtəsəl məktəbdə oxuyub. Ailə vəziyyəti ilə bağlı əmək fəaliyyətinə başlayıb və təhsili 111 saylı axşam fəhlə-gənclər məktəbində davam etdirib və burada 11-ci sinfi bitirib. 1958-ci ildən Mərkəzi Pioner və Məktəblilər Sarayının rəqs kollektivinə gəlmiş və Böyükəgə Məmmədovdan dars almışdır. O da başqa yoldaşları kimi Böyükəgə müəllimin rəhbəri olduğu digər rəqs ansamblarına da getmiş, kütləvi rəqlərin daxilində bir sıra solo ifaları ilə seçilmiş, xeyli püxtələşmiş, çox konsertlərdə çıxış etmişdir. O, əsgərliyə çağırılana qədər bu kollektivlərdə yüksək həvəs və bacarıqla ifa göstərmişdir.

tivin bütün üzvlərinin hər biri yaxşı ifaçı kimi tanınmaq istəyirdi. Bizi özümüze inam, sənətə sevgi, prinsiplilik yəşadır və yetişdirirdi. Çoxu kimi mən də bu ansamblda bərkə-boşa düşdüm, formalaşdım və özümü rəqsdə gördüm, tanıdım və böyük məsuliyyətə qapıldım".

B.Babayev burada səmərəli fəaliyyət göstərmiş, bütün kütləvi rəqlərin iştirakçısı və solisti olub. O, solo ifaları ilə həmişə özünü təsdiq etmiş, yaxşı da tanınmışdı. Bəylər 1978-ci ilin sonuna qədər bu kollektivdə dəyərlili və aktiv fəaliyyət göstərmiş. Düzdür, o zaman bütün sololar fəxri adları olanlara verilir. Əks təqdirdə söz-söhbətlər, narazılıq olurdu. Fəxri adları olanlar əsas soloları tələb edirdilər. Lakin ansamblın üzvləri, bu sırada Bəylər də kütləvi rəqlərin tərkibində əsl istedad göstərmiş, ayrılan soloda tələb olunan hərəkətləri, enerji və dinamikanı göstərmiş, öz sözünü deyirdi.

B.Babayev Dövlət Rəqs Ansamblının tərkibində bir sıra ölkələrə getmişdir. O, 1973-cü ildə Avstriyada olmuşdur. Bu səfərdə əksər böyük şəhərlərdə konsertlər verilmişdi. O, 1974-cü ildə Fransaya səfər edərkən heyət tərkibində SSRİ xalq artisti Lütfiyar İmanov, Azərbaycan SSR-in xalq artistləri İslam Rzaev və Zeynəb Xanlarova da var idi. Fransaya Dövlət Rəqs Ansamblı bütün heyətlə getmişdi. Həmin ansamblın 1977-ci ildə Türkiyə, 1978-ci ildə İraqa da səfərləri olmuş və göndərilənlərin sırasından kimin vəsaitləsələ B.Babayevin adı çıxarılmışdı. Canı-dildən rəqsə bağlı olan, çalışdığı ansamblla sevgisi, inamı, sədəqəti ilə seçilən bir sənət adamına olan bu etinasızlıq, haqsızlıq təsir etməyə bilməzdi. Elə bunun təsirindən də Bəylər

kollektivdən getmişdir.

B.Babayev məşhur rəqqas, böyük təcrübəli, gözəl müəllim Əlikram Aslanovun L.Şmidt adına zavodun Mədəniyyət və Texnika Sarayında rəhbəri olduğu "Çoşqun" rəqs ansamblında 1970-ci ildə fəaliyyət göstərmişdir, ustada kömək etmiş, ansamblın güclü olmasına imkan yaratmış və yaxşı sololar oynamışdır.

Onu da deməli ki, B.Babayev 1971-ci ildə Kamil Dadaşovun Neft və Kimya Institutunda rəhbərlik etdiyi, tələbələrə "Gənclik" rəqs ansamblında oynayırdı. Onu ora K.Dadaşov şəxsən özü dəvət etmişdi. Həmi dövrdə "Gənclik" respublikamızda və ondan kənar da məşhurlaşmışdı, festivallarda, baxış-müسابiqələrdə çıxış edirdi. Ansambl tam formada idi. Bu

ləri ifa etdik. Azərbaycan rəqləri hər yerdə öz təntənəsi ilə sevilir, öz möhürünü vurur və marağ oyadırdı. Hamımız fərəh və qürur hissi keçirirdik".

Rəqs dərin həvəs B.Babayevi təhsil almağa da sövq etmişdir. O, 1972-1975-ci illərdə Bakı Xoreoqrafiya Məktəbində oxumuş, xalq rəqləri ansamblının artisti ixtisasına yiyələnmişdir. Sonralar çox məşhur sənətkarlara çevrilən Alim Zeynalov və Qəhrəman Nəsirov da BXM-də Bəylərlə eyni dövrdə təhsil alıblar.

Rəqsə vurğun bu insan İ.Əbilov adına Mədəniyyət Mərkəzində Arif Hüseynovun rəhbərlik etdiyi çox populyar "Könül" rəqs ansamblında 1983-cü ilə qədər sənət fəaliyyətində olmuşdur. O, bu ansamblın tərkibində Ameri-

man bu teatrda üç rəqqas, üç rəqqasə çalışırdı. Baletmeyster xalq artisti Roza Cəlilova idi. Bəylər bu kollektivin tərkibində Almaniyada və Azərbaycanın əksər bölgələrində çıxış etmişdir.

B.Babayev rəqs dərnəyinin rəhbəri kimi də özünü doğrultmuşdur. 1983-1985-ci illərdə L.Şmidt adına zavodun Mədəniyyət və Texnika Sarayında "Çoşqun" ansamblı üçün hazırlanan az yaşlı uşaqlarla məşğələli işlər görmüş, onların qol-qanad açmasına şərait yaratmış və həmin dövrdə rəqsə həvəs oymuşdur.

B.Babayev Rəqs Ansamblından sonra Bakı kondisionerlər zavodunda çalışmışdır. Bu iş yerində də rəqs onu izləmişdir. Buradan xarici dövlətlərə səfər üçün SSRİ xalq artisti Lütfiyar İmanov dəvət olunmuşdu. Bu zavodun bədi öz fəaliyyət qrupları ilə yaxşı proqram hazırlanmışdı. Bəylər özü üçün "Coban" rəqsini və bir qızla rəqs etmək üçün "Nazeələmə" hazırlamışdı. Bu solo rəqlər proqramda xüsusi əhəmiyyət daşıyırdı. Səfər 1983-cü ildə 25 gün ərzində Yuqoslaviya və Macarıstana olmuşdu. Həmin səfəri Bəylər indi də xatırlayır. Onun xatirələrindən: "Bizi gəzintilərə, məmariyyət abidələri olan yerlərə, muzeylərə aparırdılar. Çox maraqlı bir yerə də dağdakı divarlarından, tavanından, künc-bucağından buzlar sallanan mağaraya da aparmışdılar. Nisbətən dərinliklərə gedəndə, Lütfiyar İmanov oxumağa başladı. Onun gür, möhtəşəm səsi mağarada divarlara dəyərək əks-səda yaradır və qeyri-adi səslənirdi. Dünyanın müxtəlif yerlərindən gələn turistlər, bizi ekskursiyaya aparırlar alqışlar yağdırırdılar. Çox maraqlı bir səhnə alınırdı. Həqiqətən çox təsirli idi... Əslində bu Azərbaycan incəsənətinin təntənəsi idi".

Xalq artisti Roza Cəlilova Respublika Yaradıcılıq Evinde yaratdığı "Gülüstan" folklor ansamblına Bəylər Babayevi dəvət etmişdi. Bəylər bu ansamblın tərkibində 1989-1990-cı illərdə Türkiyədə, sonrakı dövrdə isə İraqda və Amerikada verilən konsertlərdə kütləvi rəqlərin solistlərindən biri idi. Amerikadakı festivalda "Gülüstan"ın çox maraqlı konserti olmuşdu. O, 1995-ci ilə qədər bu kollektivlə yaradıcılıq əlaqələri qurmuşdur.

cəhətlər Bəyləri ora cəlb etmişdi. B.Babayev: "Gənclik" rəqs ansamblı ilə 1971-ci ildə Bolqarıstanda keçirilən Tələbə və Gənclərin XI Beynəlxalq Festivalında çıxış etdik. 22 günlük səfərimizdə ölkəmiz dörd şəhərində olduq, "Azərbaycan süiti"ni və millii rəqlərlərimizdən nümunə-

kanın bəzi yerlərində, digər dövrlərdə çıxış etmişdir. Nikaragua səfərində bu heyətin tərkibində xanəndə Səxavət Məmmədov (1953-1991) və Qəndab Quluyeva (1949-2017) da olmuşdu.

B.Babayev 1983-1985-ci illərdə Dövlət Muğam Teatrının rəqqası olmuşdur. O za-

Sənətsünaşlıq üzrə fəlsəfə doktoru Əhsən Rəhmanlı